

قطعه‌نامه ضد ایرانی با مخالفت چین و روسیه ۱۱ رأی ممتنع و رأی موافق ایالات متحده و دومینیکن رد شد

امریکای تنها

از سایر کشورهای اروپایی به امریکا نزدیک بود، این چنین بر حفظ توافق هسته‌ای پافشاری داشته باشد. چه اگر رأی مثبت شرکای اروپایی برجام بر پای قطعه‌نامه تمدید تحریم تسلیحاتی ایران می‌نشست حتی اگر این قطعه‌نامه با وتوی روسیه و چین هم راه به جایی نمی‌برد، شراکت اروپا در برجام از معنای خود تهی می‌شد و آینده‌ای برای این توافق قابل تصور نبود. با این حال همه اعضای دائم شورای امنیت با عدم موافقت با طرح ضد ایرانی امریکا کوشیدند در زمین امریکا بازی نکنند تا به گفته حسن روحانی، رئیس جمهوری ایران برجام نیمه جان بتواند امریکا را شکست دهد.

■ شکست قابل انتظار

یکی از مهم‌ترین ابتکار عمل‌های قطعه‌نامه ۲۲۳۱ که در تأیید توافق هسته‌ای به تصویب شورای امنیت رسید، تعیین موعد مشخصی برای لغو تحریم‌های تسلیحاتی ایران بود. شورای امنیت ذیل تلاش دیپلماتیک ایران برخی محدودیت‌های موجود در قطعه‌نامه‌های پیشین را در قالب بند ۵ پیوست دوم قطعه‌نامه ۲۲۳۱ گنجانده و با ایجاد اصلاحاتی در این محدودیت‌ها، تغییرات مهمی در این مورد ایجاد کرد. مطابق این بند قرار شد که ۵ سال از تاریخ دستیابی به برجام محدودیت‌های تسلیحاتی علیه ایران لغو شود. قابل انتظار بود که با نزدیک شدن به تاریخ ۱۸ اکتبر ۲۰۲۰ (۲۷ مهرماه ۱۳۹۹) یعنی روز لغو این تحریم‌ها امریکا تلاش‌های سازماندهی شده خود را برای ممانعت از این رویداد آغاز کند.

مستقیماً رهبری نشست را برعهده گرفت و حمله او به برجام و ایران نیز با اقبالی از سوی سایر کشورهای عضو شورا رو به رو نشد. اعضای شورای امنیت در حالی روز جمعه امریکا را با بی سابقه‌ترین موضعگیری درباره ایران نواختند که دست‌کم گمان نمی‌رفت انگلیس که بیش

موضوع برنامه‌های موشکی ایران برگزار شد و موضعگیری‌ها پیرامون آن تحت تأثیر دست برتر ایران در تفسیر حقوقی برجام درباره روند فعالیت‌های موشکی‌اش بی نتیجه ماند. در این میان نباید جلسه ۴ مهرماه ۹۷ را از قلم انداخت که در آن دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا

ایران بهانه‌ای برای تشکیل جلسه علیه آن نبود، پیرامون فعالیت‌های موشکی ایران موضعگیری و چندین نشست بی نتیجه هم برگزار کرده بود. نشست‌های اسفند سال ۹۴، آذر ۹۷، آذر ۹۸ و ۲۵ مرداد ۹۹ از جمله نشست‌های فوق‌العاده‌ای بود که مشخصاً با هدف بررسی

«امریکا: باختیم، اما هنوز تمام نشده است»

مایک پمپئو، وزیر امور خارجه امریکا از اقدام شورای امنیت به دلیل عدم تمدید تحریم تسلیحاتی ایران انتقاد کرد و گفت: «شورای امنیت سازمان ملل متحد وظیفه حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را برعهده دارد. این شورا امروز نتوانست مجموعه مأموریت‌های اساسی خود را محقق کند.» «رابرت اوبرایان» مشاور امنیت ملی رئیس جمهوری امریکا هم امتناع فرانسه، آلمان و بریتانیا را از حمایت از رأی امریکا در شورای امنیت نامیدکننده خواند و گفت: «ما امروز باختیم اما هنوز تمام نشده است.» «کلی کرافت» نماینده امریکا در سازمان ملل هم گفت که «دولت این کشور در روزهای آینده تلاش خواهد کرد با استفاده از مکانیسم ماشه تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران را احیا کند.»

بامداد شنبه به وقت ایران نشست شورای امنیت سازمان ملل بار دیگر به محل شکست سنگین امریکا تبدیل شد و قطعه‌نامه واشنگتن برای تمدید تحریم تسلیحاتی ایران مورد حمایت کشورهای عضو شورای امنیت قرار نگرفت. شکستی که ابعاد و پیام‌هایی فراتر از ناکامی امریکا در تصویب یک قطعه‌نامه داشت و نشان داد کشورهایی که زمانی بر سر انزوای ایران ائتلاف کرده بودند، تکلیف تصمیم ضد ایرانی امریکا را بدون اما و اگر یکسره کردند و مانع از فروپاشی توافق هسته‌ای شدند. شاید کمتر کسی پیش‌بینی می‌کرد که قطعه‌نامه پیشنهادی امریکا با ۱۱ رأی ممتنع، ۲ رأی موافق و ۲ رأی مخالف به تصویب نرسد و تنها امریکا و «جمهوری دومینیکن» باشند که به این قطعه‌نامه رأی مثبت دهند. چین و روسیه هم چنان که انتظار می‌رفت به آن رأی مخالف دادند. اگرچه پاسخ قاطع اعضای شورای امنیت مبنی بر نپذیرفتن قطعه‌نامه تمدید تحریم تسلیحاتی ایران و در مقابل تهدید امریکا به اتخاذ تدابیر تنبیهی بیشتر، نظیر رجوع به مکانیسم ماشه همچنان آینده‌ای پرفراز و فرود برای اجرای برجام را به تصویر می‌کشد اما ناگفته پیدا است که شکست اخیر امریکا در شورای امنیت خواه ناخواه صافبندی پیدا و پنهان علیه ایران در این شورا را از معنا تهی و در تحقق اهداف غایی‌اش ناکام خواهد کرد. شورای امنیت در سال‌های اخیر با تأسی به رویکرد منفی خود نسبت به ایران و در حالی که دیگر موضوع فعالیت‌های هسته‌ای

همچنان به برجام متعهدیم

هیأت فرانسه در سازمان ملل، پس از صدور رأی ممتنع برای تصویب قطعه‌نامه ضد ایرانی امریکا درباره تحریم تسلیحاتی ایران در بیانیه‌ای برپایندی فرانسه نسبت به توافق هسته‌ای تأکید کرد و نوشت: «فرانسه بر تعهدش نسبت به حفظ برجام و قطعه‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت که پشتیبان قانونی این توافق بود، دوباره تأکید می‌کند.» آلمان نیز در بیانیه‌ای تأکید کرد که به اجرای کامل قطعه‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت که برای تأیید برجام صادر شده متعهد است.

امریکا از نتیجه باخبر بود

«میخائیل اولیانوف»، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین هم اقدام امریکا برای تمدید تحریم تسلیحاتی ایران را اقدامی بی پایه و اساس تلقی کرد و افزود: «امریکا به طور کلی از نتیجه باخبر بود اما تصمیم گرفت که قطعه‌نامه‌اش را اعمال کند. رویکرد ایدئولوژیک می‌تواند یک کشور را در وضعیت ناخوشایندی قرار دهد.» ژانگ جون، نماینده چین در سازمان ملل هم ناکامی امریکا در تصویب قطعه‌نامه را نشانه آن دانست که «یکجانبه‌گرایی از هیچ حمایتی برخوردار نیست و زورگویی شکست خواهد خورد.»

مخالفت با بازگشت خودکار تحریم‌ها

انگلیس در بیانیه‌ای اعلام کرد، به پیش‌نویس قطعه‌نامه تمدید تحریم‌های تسلیحاتی ایران که از سوی امریکا پیشنهاد شده بود، رأی ممتنع داده؛ زیرا مشخص بود که این پیش‌نویس حمایت شورا را به خود جلب نخواهد کرد. انگلیس در این بیانیه افزوده است: «ما با تلاش برای بازگشت خودکار تحریم‌ها از طریق مکانیسم ماشه که با تلاش‌های فعلی‌مان برای حفظ برجام ناسازگار است، مخالفیم.»

انزوای امریکا

مجید تخت‌روانچی، نماینده ایران در سازمان ملل گفت: «رأی امروز نه تنها پروژه امریکا را در تمدید تحریم تسلیحاتی ایران با شکست مواجه کرد، بلکه نشان داد همراهی جامعه بین‌الملل با سوءاستفاده از قطعه‌نامه ۲۲۳۱ که می‌خواهد در چارچوب آن از مکانیسم ماشه استفاده کند، چقدر مقبولیت دارد. این رأی خود نشان‌دهنده انزوای امریکا در استفاده از این مکانیسم بود.»